

Hotellmarknadens konjunkturbarometer
April 2020

Tvärstopp i hotellnäringen till följd av Covid-19-pandemin

INNEHÅLL

Sammanfattning / 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan / 4

Covid-19-pandemin har sänkt hotellföretagens förväntningar dramatiskt / 4

Hotellföretagens pessimism större än tjänstesektorns / 5

Hotellens förväntningar ger normalt en god prognos / 6

Hotellföretagens förväntningar på priserna / 7

Över 80 procent av hotellföretagen räknar med lägre priser / 7

Hotellföretagens syn på lönsamheten / 8

99 procent av hotellföretagen anger dålig lönsamhet / 8

Tydlig koppling mellan prisutveckling och synen på lönsamheten / 9

Hotellföretagen klart mer missnöjda med lönsamheten än tjänstesektorn / 10

Starkt samband mellan hotellföretagens syn på lönsamheten och den faktiska lönsamheten / 11

Bristen på personal i hotellbranschen / 12

Ingen brist på hotellpersonal efter covid-19 / 12

Fortfarande viss brist på personal i tjänstesektorn / 13

Konjunkturinstitutets Konjunkturbarometer / 14

SAMMANFATTNING

COVID-19-PANDEMIN HAR FÖRSATT HOTELLMARKNADEN I FRITT FALL

Covid-19-pandemin har slagit stenhårt mot den svenska hotellnäringsen. Nedgången i efterfrågan på hotellrum från mitten på mars och framåt saknar motstycke historiskt. Oron för att smittas i kombination med olika restriktioner och rekommendationer från den svenska regeringen och svenska myndigheter har lett till den mycket kraftiga nedgången i efterfrågan.

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan det närmaste halvåret är mycket negativa. Det säsongsrensade nettotalet låg på -51, vilket är det klart lägsta värde t som uppmätts sedan Konjunkturinstitutet började redovisa hotellbranschen 2003.

99 procent av hotellföretagen anger att lönsamheten är dålig. Det är extremt men knappast förvånande. Har man inga gäster har man inga intäkter. Hotellens mycket svaga förväntningar på efterfrågan syns också i förväntningarna på försäljningspriserna. Över 80 procent av hotellföretagen förväntar sig sänkta försäljningspriser det närmaste kvartalet.

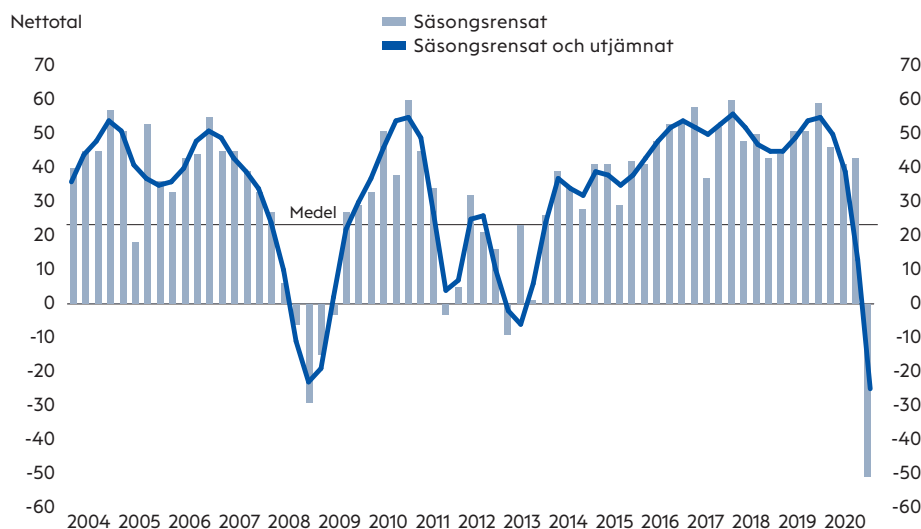
95 procent av hotellföretagen har minskat sin personal under det senaste kvartalet. Eftersom det inte finns någon efterfrågan på arbetskraft så finns det följaktligen inte heller någon brist på arbetskraft. Andelen hotellföretag som anger brist på personal har därmed sjunkit till 0.

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ EFTERFRÅGAN

COVID-19-PANDEMIN HAR SÄNKT HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR DRAMATISKT

Covid-19-pandemin har drabbat hotellföretagen stenhårt. Efterfrågan på hotellrum har i det närmaste helt försvunnit från och med mitten på mars. Osäkerheten kring när efterfrågan kan börja återhämta sig är stor och återspeglar sig i hotellföretagens förväntningar.

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på deras tjänster på sex månaders sikt sjönk dramatiskt jämfört med föregående kvartal, se diagram 1. Det säsongsrensade nettotalet ligger på -51, vilket är det klart lägsta värdet som uppmätts sedan Konjunkturinstitutet började redovisa hotellbranschen 2003. Dock är pessimismen ännu större vad gäller hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på tre månaders sikt där det säsongsrensade nettotalet låg på -79. Detta indikerar att hotellen trots allt tror på en viss förbättring av efterfrågan mot slutet av sommaren.

Diagram 1
Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 1:a kvartalet 2020.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagens tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLFÖRETAGENS PESSIMISM STÖRRE ÄN TJÄNSTESEKTORNENS

Även förväntningarna i tjänstesektorn i sin helhet sjönk dramatiskt i synen på efterfrågan på sex månaders sikt, se diagram 2. Nettotalet för tjänstesektorn i sin helhet, säsongrensats och utjämnat, låg på -20, vilket bara är marginellt högre än för hotellföretagen där nettotalet låg på -25. Det är dock en jämförelse av den mer långsiktiga trenden som inte riktigt fångar upp den mer kortsiktiga skillnaden. Som redovisades i diagram 1 var det säsongrensade värdet avseende nettotalet för hotellföretagens förväntningar på sex månaders sikt -51. Motsvarande värde för tjänstesektorn i sin helhet var -36.

Trots att tjänstesektorn i sin helhet inte är riktigt lika pessimistiska som hotellföretagen är nettotalt på -36 med god marginal det lägsta värdet som redovisats sedan redovisningen började 2003. Precis som hotellen verkar dock tjänstesektorn tro på en viss förbättring av efterfrågan mot slutet av sommaren.

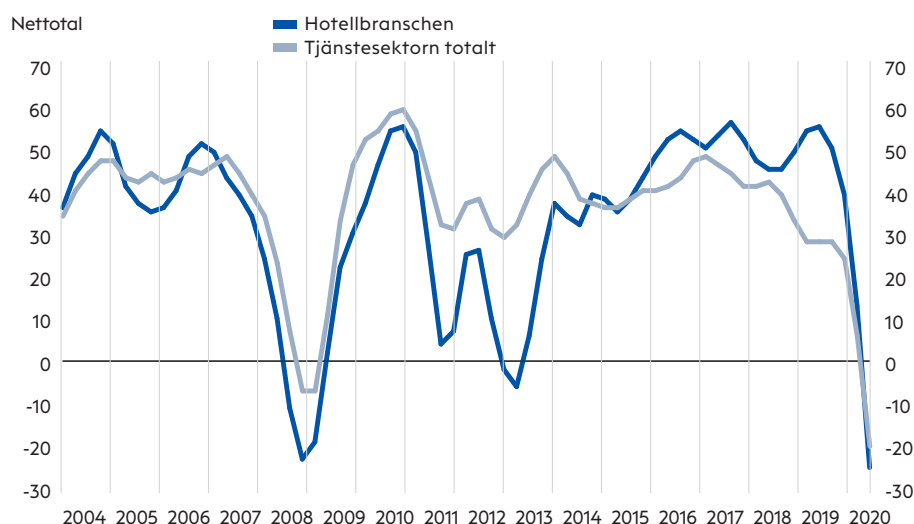

Diagram 2

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 1:a kvartalet 2020, säsongrensats och utjämnat.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagens tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLENS FÖRVÄNTNINGAR GER NORMALT EN GOD PROGNOIS

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på deras tjänster på sex månaders sikt har historiskt gett en god prognos över utfallet för den faktiska utvecklingen av efterfrågan. I diagram 3 visas dels utvecklingen av nettotalet för hotellens förväntningar på efterfrågan, dels den faktiska procentuella utvecklingen av hotellens logiomsättning (används här som en indirekt variabel för utvecklingen av omsättningen för hotellföretagens tjänster) för de perioder som förväntningarna avser. Värdena för båda variablerna uttrycks som fyra kvartals rullande medelvärden.

Som diagrammet visar har dock relationen mellan förväntningarna på efterfrågan och faktisk logiomsättning förändrats. Tidigare indikerade ett nettotal på runt 45 en tillväxt i den faktiska logiomsättningen för samma period om 8 till 10 procent. Från 2016 och framåt indikerar motsvarande nivå på förväntningar istället en tillväxt i logiomsättningen om runt fem procent. Covid-19-pandemin har dramatiskt sänkt hotellföretagens förväntningar på 6 månaders sikt. Notera att det är ett fyra kvartals rullande medelvärde som redovisas i diagrammet, vilket betyder att nedgången inte är lika dramatisk som i diagram 1.

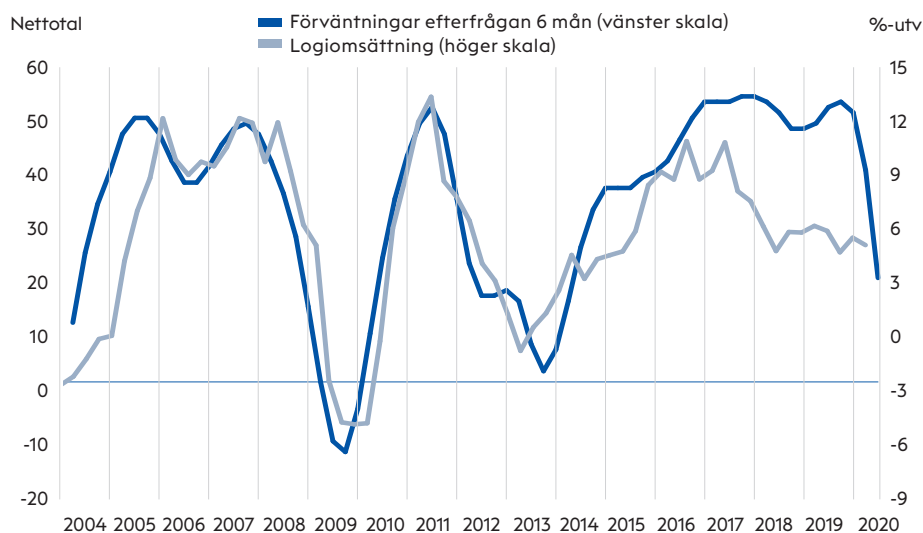

Diagram 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 1:a kvartalet 2020 och faktisk utveckling av logiomsättning på hotell, 4 kvartals glidande medelvärde.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB)

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ PRISERNA

ÖVER 80 PROCENT AV HOTELLFÖRETAGEN RÄKNAR MED LÄGRE PRISER

Den extremt negativa utvecklingen i efterfrågan på hotellrum den senaste dryga månaden har påverkat hotellföretagens förväntningar på sina försäljningspriser. Över 80 procent av hotellföretagen förväntar sig lägre försäljningspriser det närmaste kvartalet. Några enstaka procent förväntar sig högre priser. Sammantaget ger det ett nettotal på -77.

I ett historiskt perspektiv är även detta med god marginal det lägsta värdet som uppmätts. Nettotalet har dessutom fallit sedan förra kvartalet med 105 punkter från 28 till -77.

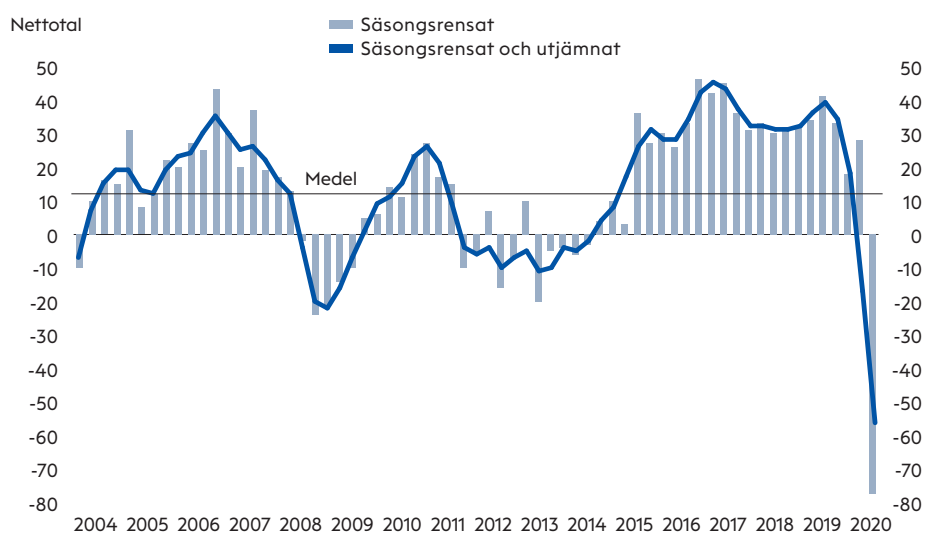

Diagram 4

Hotellföretagens förväntningar på försäljningspriserna på 3 månaders sikt t.o.m. 1:a kvartalet 2020.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Nettotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat att de förväntar sig höjda försäljningspriser jämfört med andelen som förväntar sig sänkat. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN

99 PROCENT AV HOTELLFÖRETAGEN ANGER DÅLIG LÖNSAMHET

Effekten på hotellföretagens syn på lönsamheten, till följd av tvärstoppet på hotellmarknaden, är mycket negativ. Från att en stor andel av hotellföretagen föregående kvartal angav att de hade bra lönsamhet så angav nu 99 procent att deras lönsamhet var dålig, se diagram 5. Det är ett extremt resultat men knappast förvånande givet marknadsläget. Har man inga gäster har man inga intäkter.

Med tanke på hur negativa hotellens förväntningar på efterfrågan är för det kommande kvartalet är det svårt att se en förbättring i hotellföretagens syn på lönsamheten de närmaste månaderna.

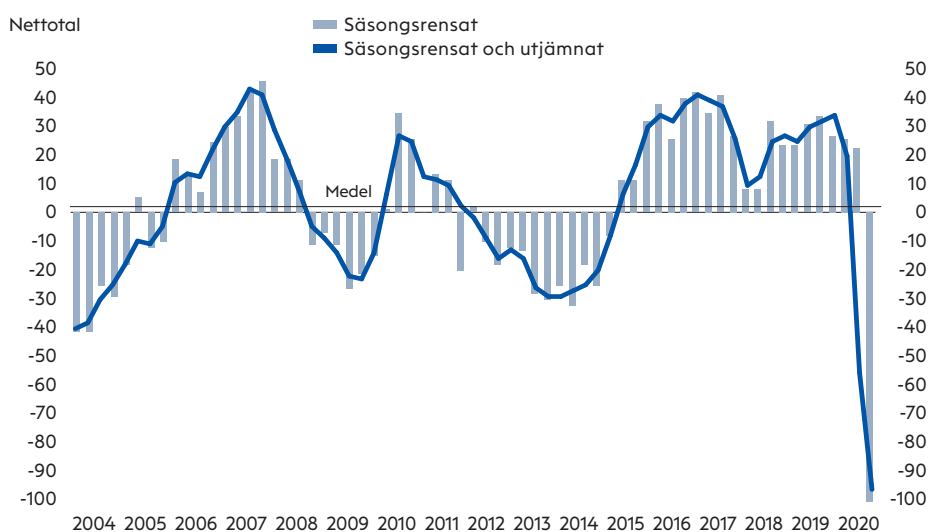

Diagram 5

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, nuläge t.o.m. 1:a kvartalet 2020.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

TYDLIG KOPPLING MELLAN PRISUTVECKLING OCH SYNEN PÅ LÖNSAMHETEN

Det finns en tydlig koppling mellan hur hotellföretagen anger att de har förändrat sina försäljningspriser och hur de ser på sin lönsamhet. Enkelt uttryckt, när hotellföretagen anger att de har höjt sina försäljningspriser är de också mer nöjda med sin lönsamhet och vice versa. I diagram 6 visas dels utvecklingen av nettotalet för utfallet av hotellens försäljningspriser, dels nettotalet för hotellens syn på lönsamheten. Som diagrammet visar så ju högre nettotal för försäljningspriserna desto högre nettotal för lönsamheten och tvärtom.

Som framgår av diagrammet så störtade nettotalet för såväl försäljningspriserna som lönsamheten bland hotellföretagen första kvartalet. Och som redovisats tidigare är det ju en konsekvens av den tvärnit som drabbat efterfrågan på hotellrum från mitten på mars och framåt. Fram till dess var dock utvecklingen på den svenska hotellmarknaden under första kvartalet 2020 god.

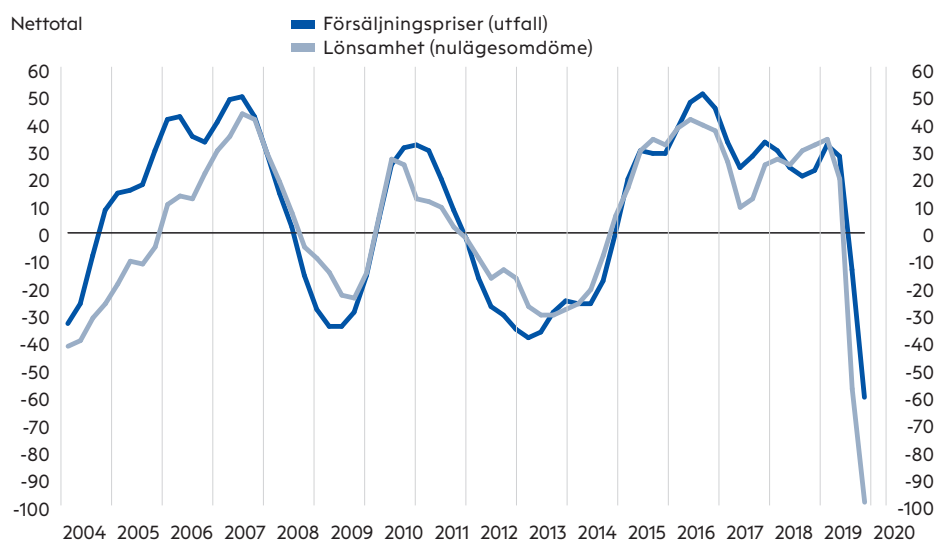

Diagram 6

Utfallet av försäljningspriserna enligt hotellföretagen och deras bedömning av lönsamheten t.o.m. 1:a kvartalet 2020.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkonjunktionsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

HOTELLFÖRETAGEN KLART MER MISSNÖJDA MED LÖNSAMHETEN ÄN TJÄNSTESEKTORN

Efter att hotellföretagen under flera år har haft en positivare syn på lönsamheten än vad tjänstesektorn i sin helhet har haft så har det nu förändrats dramatiskt. Nettotalet för lönsamheten, säsongrensat och utjämnat, för hotellen ligger på -95 medan motsvarande för tjänstesektorn ligger på -29. Synen på lönsamheten är alltså mycket negativ även för tjänstesektorn i sin helhet men nivån är inte alls lika låg som för hotellföretagen. Detta är dock en jämförelse av den mer långsiktiga trenden som inte riktigt fångar upp den mer kortsiktiga skillnaden. Medan det säsongrensade nettotalet var -99 procent bland hotellföretagen så var motsvarande värde i tjänstesektorn i sin helhet -50.

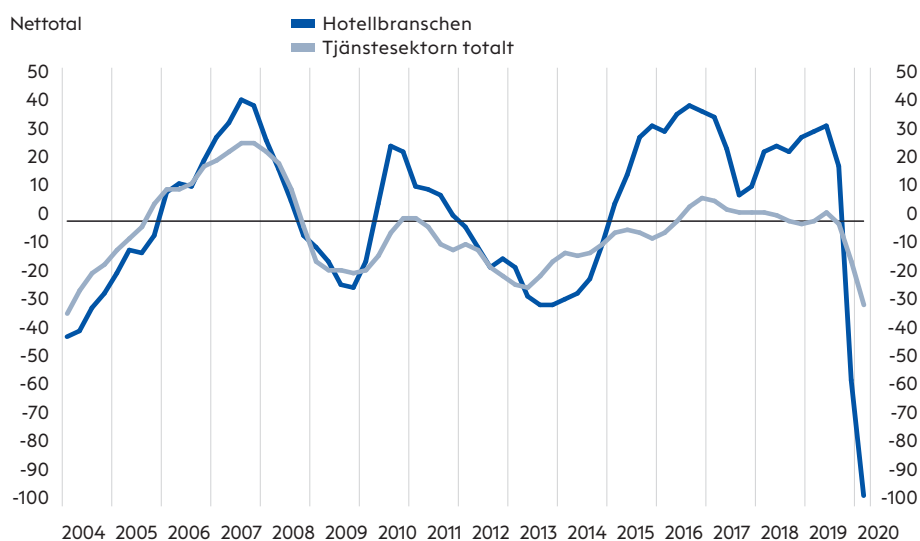

Diagram 7

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns bedömning av lönsamheten, säsongrensat och utjämnat, nuläge f.o.m. 1:a kvartalet 2020.

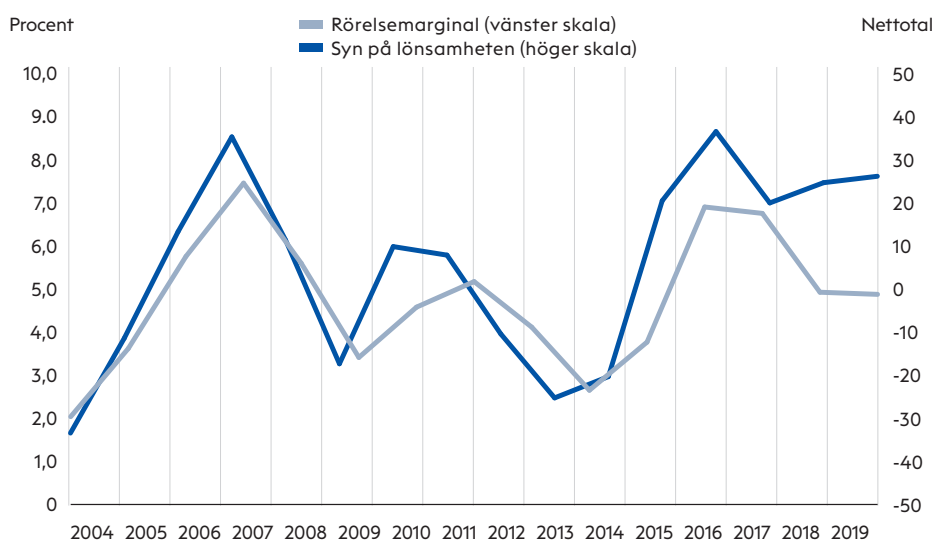
Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

STARKT SAMBAND MELLAN HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN OCH DEN FAKTISKA LÖNSAMHETEN

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, samvarierar väl med den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. I diagram 8 visas dels hotellföretagens bedömning av lönsamheten, dels den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen för hotellmarknaden. På vänsterskalan avläser man rörelsemarginalen i procent och på högerskalan netttotalen för hotellföretagens bedömning av lönsamheten.

Historiskt har hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, givit en god indikation på den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. Sambandet har dock försämrats något de senaste två åren. Första kvartalet 2020 redovisas inte i diagrammet. Resultatet är så extremt att det blir svårtolkat som prognos för nivån på rörelsemarginalen.

Diagram 8

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten och den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen¹, årsvärden.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (konjunkturinstitutet)

Nettotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

¹Rörelsemarginal: Rörelseresultatet i procent av totalomsättning (rörelseresultat: totala intäkter minus rörelsekostnader).

BRISTEN PÅ PERSONAL I HOTELLBRANSCHEN

INGEN BRIST PÅ HOTELLPERSONAL EFTER COVID-19

Den dramatiska nedgången på efterfrågan på hotellrum har inneburit att det inte heller finns någon efterfrågan på arbetskraft i branschen. 95 procent av hotellföretagen har minskat sin personal under det senaste kvartalet. Eftersom det inte finns någon efterfrågan på arbetskraft så finns det följaktligen inte heller någon brist på arbetskraft. Andelen hotellföretag som anger brist på personal har därmed sjunkit till 0, se diagram 9. Det är första gången som värdet legat på 0 sedan redovisningen började.

Över 80 procent av hotellföretagen förväntar sig ett minskat antal anställda de närmaste tre månaderna. Mot den bakgrunden är det osannolikt att det kommer att uppkomma något brist på personal vid rekrytering de närmaste månaderna.

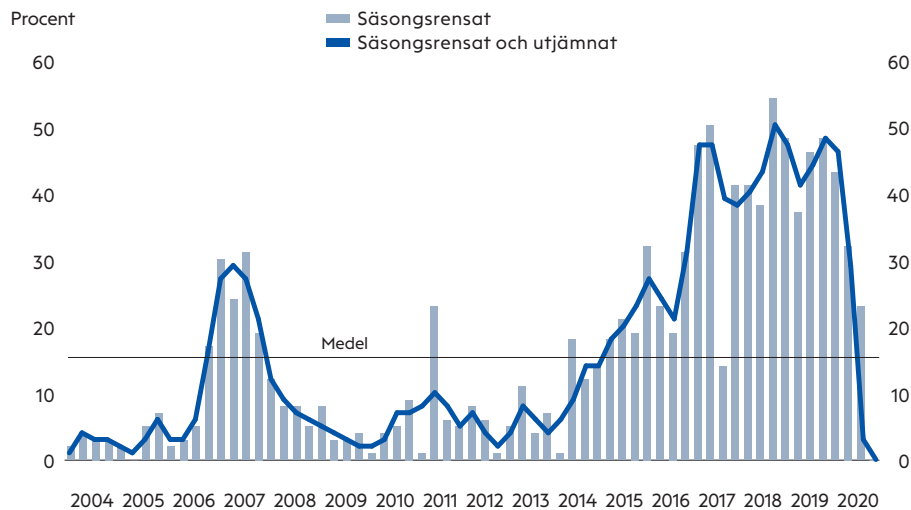

Diagram 9

Andel hotellföretag som anger brist på personal, andel t.o.m. 1:a kvartalet 2020.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

FORTFARANDE VISS BRIST PÅ PERSONAL I TJÄNSTESEKTORN

Även i tjänstesektorn totalt minskade antalet företag som angav brist på personal under första kvartalet 2020, se diagram 10. Nedgången var dock inte alls lika dramatisk som i hotellbranschen. Andelen företag i tjänstesektorn som angav brist på personal, säsongrensade och utjämnade, var 16. Det ska alltså jämföras med andelen 0 för hotellföretagen.

Då över 50 procent av tjänsteföretagen förväntar sig minskat antal anställda de närmaste tre månaderna så kan man med stor sannolikhet utgå från att även bristen på personal i tjänstesektorn i sin helhet kommer att minska det närmaste kvartalet.

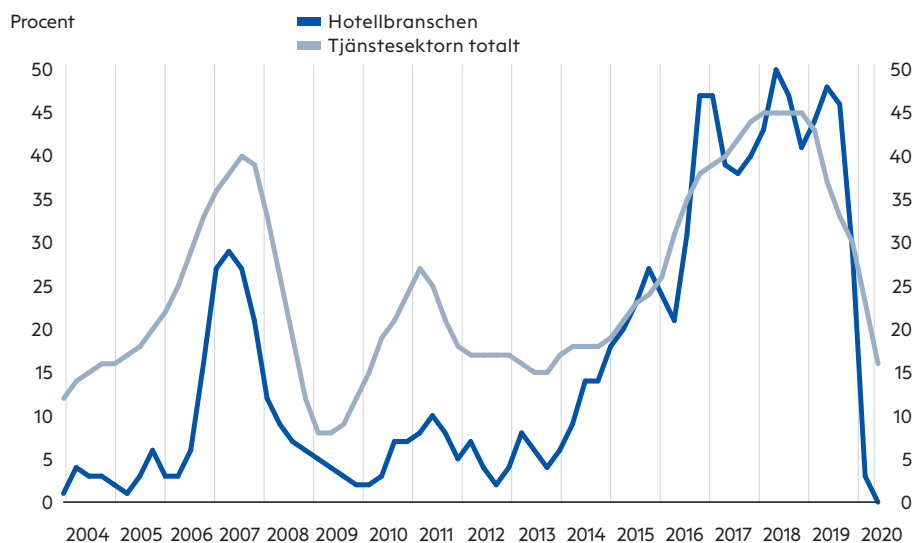

Diagram 10

Andelen hotellföretag respektive företag i tjänstesektorn som anger brist på personal, säsongrensade och utjämnade värden, andel t.o.m. 1:a kvartalet 2020.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

KONJUNKTURINSTITUTETS KONJUNKTURBAROMETER

Konjunkturinstitutet frågar varje månad svenska företag och hushåll om deras syn på ekonomin. Resultatet sammanställs i rapporten Konjunkturbarometern som ska ge snabba, kvalitativa indikationer om viktiga ekonomiska variabler.

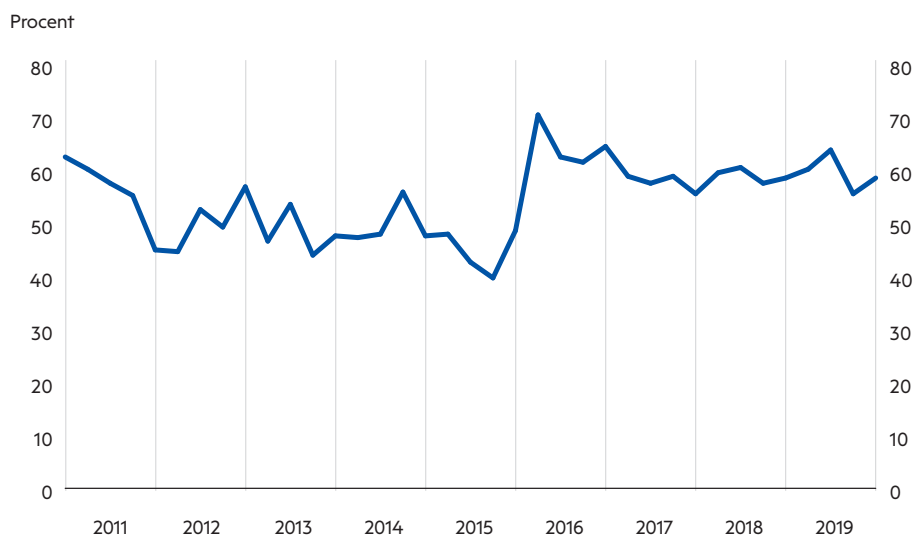
I den här rapporten sammanställs resultaten från det som betecknas som kvartalsbarometern. I undersökningen ingår 164 verksamhetsenheter på hotellföretag där enheterna har minst 20 anställda. I sammanställningen av svaren är företagets svar viktade efter storlek där storleken utgörs av antalet anställda.

De fem frågor som det presenteras svar på i denna rapport är:

FRÅGA	SVARSALTERNATIV		
EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGETS TJÄNSTER VÄNTAS PÅ 6 MÅNADERS SIKT	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA VÄNTAS DE NÄRMASTE 3 MÅNADERNA	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA HAR DE SENASTE 3 MÅNADERNA	ÖKAT	OFÖRÄNDADE	MINSKAT
LÖNSAMHETEN ÄR FÖR NÄRVARANDE	GOD	TILLFREDSSTÄLLANDE	DÅLIG
HAR FÖRETAGET FÖR NÄRVARANDE BRIST PÅ PERSONAL	JA	NEJ	

Svaren på de flesta frågorna presenteras med så kallade netttotal. Netttotalen definieras som skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positivt respektive negativt. Ett värde över 0 indikerar större andel positiva än negativa och tvärtom.

I diagram 11 visas hur svarsfrekvensen bland de tillfrågade hotellföretagen har utvecklats över tiden. Svarsfrekvensen finns bara redovisad fr.o.m. andra kvartalet 2010. Det som redovisas i diagrammet är den genomsnittliga svarsfrekvensen för de frågor som redovisas i denna rapport. Som framgår av diagrammet har svarsfrekvensen de senaste tre åren legat runt 60 procent. Det betyder att svaren under den perioden är baserad på runt 100 verksamhetsenheter i hotellbranschen.

Diagram 11
Svarsfrekvens hotellföretagen, f.o.m. 1:a kvartalet 2020.
Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)